

İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK

Dr. Öğr. Üyesi Fatih SERBEST

Bağ-Kur

Prezi

*İsteğe Bağlı
Sigortalılığın
Tanımı*

Prezi

İSTEĞE BAĞLI SİGORTA NEDİR ve NASIL BAŞVURULUR?

© Prezi

Sigorta olanağı sağlayan bir iş yerinde çalışmayan, 4/a kapsamındaki sigortalılardan olup ay içerisinde **30 günden az** çalışan veya **tam gün çalışmayan** ya da daha önce sosyal güvenlik kanunlarına tabi çalışması olmayan kişilerin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri ile genel sağlık sigortası **primlerini kendileri ödemek suretiyle** emeklilik için öngörülen prim ödeme gün sayılarını tamamlamalarına imkan veren sigortalılık türü **isteğe bağlı sigortalılık** olarak tanımlanmaktadır.

5510 sayılı Yasanın 50.maddesindeki ifadeye göre “İsteğe bağlı sigorta; kişilerin isteğe bağlı olarak **prim ödemek suretiyle** uzun vadeli sigorta kollarına ve genel sağlık sigortasına tâbi olmalarını sağlayan sigortadır.”

İsteğe bağlı sigortalılık, 5510 sayılı Kanunun; 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının b bendi (**Bağ-Kur**) kapsamında sigortalılık süresi olarak kabul edilecektir.

© Prezi

Bilinen genel anlamıyla isteğe bağlı sigortalılık, kişilerin çalışmadan geçirdikleri süreleri, **kendi iradelerine bağlı olarak**, prim ödemek suretiyle, uzun vadeli sigorta kollarına ve genel sağlık sigortasına tabi olmalarını sağlayan sigortalılık türüdür.

Ancak, bu çalışılmadan geçirilen srelerin toplu olarak geriye dönük ödenmesi anlamına **gelmez**. İsteğe bağlı sigortalılık kişinin Kuruma müracaatı ile müracaatı takip eden günden itibaren başlar ve **talepten sonraki srelerin primlerinin** denmesi ile anlam ifade eder.

Prezi

İsteğe Bağlı Sigorta Kapsamına Girmek İçin şartlar

Prezi

- 1) 18 yaşını doldurmuş olmak,
- 2) Türkiye'de ikamet etmek,
- 3) Yasa kapsamınca sigortalı olma zorunluluğu bulunacak şekilde çalışmamak,
- 4) 4/a kapsamındaki sigortalılardan olmakla birlikte ayda 30 günden az çalışmak veya tam gün çalışmamak (part-time çalışmak).
- 5) Kendi sigortalılığı sebebiyle aylık bağlanmamış olmak

Bu kapsamda yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşları isteğe bağlı sigortalı olma imkanından mahrum bulunurken Yasa uyarınca “Ülkemiz ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi **imzalanmamış** ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki iş yerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanlardan Türkiye’de ikamet şartı aranmaz.”

Son olarak da **isteğe bağlı talep dilekçesi** ile bağlı buldukları sosyal güvenlik merkez müdürlüklerine yazılı olarak müracaat etmeleri gerekmektedir.

Prezi

**İsteğe Bağlı Sigortalı
Olma Şartlarını
Taşımaları Halinde;**

Prezi

- 5510 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak **ceza infaz kurumları ile tutukevlerinin tesis atölye ve benzeri ünitelerinde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular**,
- 5510 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi **aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler**, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında **zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler**,
- 5510 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine tabi **Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme ve geliştirme kurslarına katılan kursiyerler**,
- 5510 sayılı Kanununun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince **kamu idarelerinde çalışmakta iken iş sözleşmesi askıda kalanlar**,
- İşsizlik ödeneği almakta olanlar, **iş sözleşmesi sona ermemiş** olmakla beraber grev, ücretsiz izin ve işçinin mevsim ya da kampanya sonu bıraktığı işine yeni mevsim ya da kampanyada devam edecek olması nedeniyle **iş sözleşmesi askıda kalanlar**,
- Kendi çalışmalarından dolayı aylık almayı, ölen sigortalıdan dolayı ölüm geliri/aylığı alanlar, **isteğe bağlı sigortalı olabilmektedir**.

İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için aranan şartları yerine getiren yabancı uyruklu kimselerin ayrıca Türkiye’de yerleşik olma halini de belgelendirmeleri gerekmektedir.

Türkiye’de yerleşik olma süresi bir yılı dolanlar genel sağlık sigortalısı olabileceklerinden, yerleşik olma süresi bir yılı doldurmadan isteğe bağlı sigortalı olanlar, prime esas günlük kazancın % 20’si oranında prim ödeyeceklerdir.

Türkiye’de yerleşik olma süresinin bir yılı doldurduğu tarihten itibaren de genel sağlık sigortası primi dahil edilerek toplam % 32 oranında prim ödeyeceklerdir.

İsteğe Bağlı Sigorta Primleri Ve Ödenmesi

Prezi

İsteğe bağlı sigorta primi, 5510 sayılı Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın **alt sınırı ile **üst sınırı** arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın % **32**'sidir. Bunun % **20**'si **malûllük, yaşlılık** ve **ölüm** sigortaları primi, % **12**'si **genel sağlık sigortası** primidir.**

İsteğe bağlı sigortalı olanlar, bakmakla yükümlü olunan kişi olsa dahi, genel sağlık sigortalısı sayılır ve genel sağlık sigortası primini de ödemekle yükümlüdürler.

Yabancı ülke vatandaşlarından Türkiye'de yerleşik olma hali bir yılı doldurmadıkça genel sağlık sigortası primi **alınmaz ve bu kişiler genel sağlık sigortalısı **sayılmaz**.**

Prezi

Ait olduğu aydan itibaren en geç 12 ay içinde gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte primi ödenmeyen sreler, sigortalılık sresinden sayılmaz. Bu 12 aylık sreden sonra ödenen primler iade edilir.

İsteğe bağlı sigortalıların zorunlu sigortalılık nedeniyle prim borcunun bulunması halinde, isteğe bağlı sigortaya tâbi ödenen primler öncelikle zorunlu sigortalılık nedeniyle Kuruma olan borçlarına mahsup edilir.

Prezi

İsteğe Bağlı Sigorta Primleri Ne Kadar?

Prezi

2022 yılı ile birlikte isteğe bağlı sigortalılıkta da ödenecek prim miktarı arttı. Buna göre sigorta yaptıracaklar en az **2.070,72 TL** lira ödeyecekler. Bunun da yüzde **20**'si sakatlık, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, yüzde **12**'si genel sağlık sigortası primidir.

'Minimum ücretin maksimum 7,5 katı'

Prezi

İsteğe Bağlı Sigorta Başlangıcı Ve Sona Ermesi

Prezi

İsteğe bağı sigortalılık, müracaatın Kurum kayıtlarına **intikal ettiği tarihi takip eden günden itibaren başlar.**

İsteğe bağı sigortalı olarak prim ödenen tarihlerde, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddeye göre **sigortalı olmayı gerektirecek çalışması bulunduğu tespit edilenlerin, zorunlu sigortalılıkla çıkışan isteğe bağı prim ödenen süreleri iptal edilerek, bu süreye ilişkin ödedikleri primler ilgililere **iade** edilir.**

- a) İsteğe bağı sigortalılığını sona erdirme talebinde bulunanların, primi ödenmiş son günü takip eden günden,**
- b) Aylık talebinde bulunanların, aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden,**
- c) Ölen sigortalının ölüm tarihinden, itibaren **sona erer.****

Prezi

Prezi

İsteğe bağlı sigorta primi ödemesi yaparak emeklilik hakkı elde eden vatandaşlarımız her ne kadar BAĞ-KUR emeklileri ile benzer emekli maaşı alıyor olsa da isteğe bağlı sigorta kapsamında prim ödemesi yapılabilen sigorta kolları çeşitlilik göstermektedir. Gerekli şartları yerine getiren vatandaşlarımız isteğe bağlı;

- BAĞ-KUR (4B),
- Ev hanımları BAĞ-KUR (4B),
- Ek 5 Tarım SSK,
- Emekli Sandığı,

Sigorta kollarından prim ödemesi yapabilmektedirler.

BAĞ-KUR

Kanunla ve kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulu Sosyal Güvenlik Kuruluşları kapsamı dışında kalan ve herhangi bir işverene bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına bağimsiz çalışanlar Bağ-Kur sigortalısı sayılmışlardır.

- KENDİ NÂM VE HESABINA BAĞIMSIZ OLARAK ÇALIŞANLARIN SOSYAL SİGORTASI.
- Görevi ise devlet çalışanı vb. olmayan kişilerin daha kolay emekli olmasını sağlayan kurum.
- Çiftçiler örnek verilebilir.

- 1-Tarım/çiftçi bağkuru
- 2- Şirket ortağı/esnaf bağkur
- 3- İsteğe bağlı bağkur

Tarım/çiftçi bağkur primi ne kadar ?

Eğer geçmiş döneme ilişkin bağkur prim borcunuz yoksa, prim ödemelerinizi düzenli yapıyorsanız yüzde 5 indirim ile ödeyeceğiniz **en düşük** tarım/çiftçi bağkur primleri aylık olarak **2.001,70 TL**, geçmiş dönem borcunuz varsa ve prim ödemelerinizi düzenli yapmıyorsanız aylık **en düşük** prim tutarınız ise **2.070,72 TL** olacaktır.

Tarım/çiftçi bağkuru kapsamında ödenecek aylık **en yüksek** bağkur primi tutarı ise yukarıda belirtilen tutarların **7,5** katıdır.

© Prezi

Şirket ortağı/esnaf bağkur primi ne kadar ?

Bağkur aylık ödemenizi düzenli yapıyorsanız ve geçmiş döneme ait borcunuz yoksa 5 puanlık indirim ile ödeyeceğiniz **en düşük** bağkur primi **2.070,72 TL**,

aylık bağkur ödemesini düzenli yapmıyorsanız ve geçmiş döneme ait borçlarınız varsa bu durumda ise ödeyeceğiniz bağkur ücreti **en düşük** aylık olarak **2.001,70 TL** olacaktır.

En **yüksek** şirket ortağı/esnaf bağkur primi de aylık olarak yukarıda belirtilen tutarların **7,5** katı olacaktır.

© Prezi

İsteğe bağlı bağkur aylık primi ne kadar?

İsteğe bağlı bağkurlular 5 puanlık indirimden yararlanamıyor.

İsteğe bağlı aylık bağkur ücreti 2022 yılında en düşük 2.070,72 TL en yüksek ise 15.530,40 TL dir.

© Prezi

Her ayın bağkur borcunu takip eden ayın sonuna kadar ödemeniz gerekiyor.

Yani 2022/Mart ayına ait bağkur primini 30 Nisan 2022 tarihine kadar ödemeniz gerekir. Bağkur son ödeme tarihine kadar ödeme yapmadığınızda belirlenen tutarlarda gecikme zammı ve faizi uygulanır.

Ayrıca bu şekilde 2 aya ait bağkur priminizi ödemezseniz sağlık güvenceniz kapanır ve sağlık hizmetlerinden de yararlanamazsınız.

© Prezi

Ev Hanımları İsteğe Bağlı Sigortadan Faydalanabilir Mi?

Aktif çalışma hayatına devam etmeyen tüm vatandaşlarımız gibi ev hanımları da isteğe bağlı sigorta yatırarak emeklilik hakkı kazanabilmektedirler. Ev hanımları isteğe bağlı sigorta primi yatırarak emeklilik hakkı kazanabilmek için;

- Aktif vergi kaydına sahip **olmamaları**,
- **4A, 4B veya 4C** sigorta kollarına tabi olarak **çalışmıyor olmaları**,
- Emekli **olmamaları**,
- 550 sayılı Kanun'a göre herhangi bir sigorta koluna tabi olmalarını gerektirmeyen bir işten dolayı **gelir sahibi olmaları**, şartlarını yerine **getirmelidirler**.

Kimler Ek5 Tarım Sigortalı olabilir?

- Tarım/Orman işlerinde süreksiz yani **günderlik/mevsimlik** işlerle uğraşıyor olması,
- Ziraat odası, İlçe tarım, Pancar kooperatifleri vs. gibi kuruluşlarda **çiftçilik kaydınızın** olmaması,
- Esnaflık kaydı, aktif vergi kaydı şirket ortaklığı kaydınızın vs. **olmaması** gerekiyor.

- En **düşük** aylık ek5 tarım sigortası primi; **2.001,70 TL**
- En **yüksek** aylık ek5 tarım sigortası primi ise; **15.530,40 TL**

Emekli Sandığı

Emekli sandığı kamu kuruluşlarında çalışanların emeklilik işlerini düzenleyen maliye bakanlığı kapsamında kurulan sistemdir. Devlet dairesinden emekli olduktan sonra kişiye emekli maaşı yüklerler.

Emekli sandığı sayesinde memurlar hastanelerde **ücretsiz işlem yapabilmektedirler. İlaç alımlarında daha az fiyat öderler.**

Prezi

**İsteğe Bağlı Sigorta Yatırarak
Emekli Olma Şartları Nelerdir?**

Prezi

İlk sigorta giriş tarihi 08.09.1999 tarihi ve öncesi olan vatandaşlarımız 10 yıllık sigorta süresi ve 3.600 gün prim ödemesi,

İlk sigorta giriş tarihi 09.09.1999 ile 30.04.2008 tarihi arasında olan vatandaşlarımız yaş haddinden emeklilik için 25 yıllık sigortalılık süresi, 60 yaş ve 4.500 gün prim ödemesi,

İlk sigorta giriş tarihleri 01.05.2008 tarihi ve sonrası olan vatandaşlarımız yaş haddinden emeklilik için 63 yaş ve 5.400 gün prim ödemesi,

Normal emeklilik için Ek 5 tarım prim ödemesi gerçekleştiren vatandaşlarımız 7.200 gün prim ödemesi,

İsteğe bağlı BAĞ-KUR (4B) vatandaşlarımız normal emeklilik için 9.000 gün prim ödemesi,

Prezi ümları emeklilik hakkını 9.000 gün prim ödemesi sonrası kazanabilmektedirler.

Yapılan düzenleme ile emekli olacak vatandaşların emekli maaşı hesaplamasında son **7** yılın ağırlığına bakılmaktadır. Uygulanan bu yöntem ile SSK'lılara göre emekli maaşında **dezavantaja** sahip olan **BAĞ-KUR**'lular için bir **fırsat** doğmuş ve SSK emeklilik yaşı şartını sağlamadan **3,5** yıl önce isteğe bağlı sigortadan çıkarak 4A hizmet koluna geçmek kaydıyla bir takım avantajlar elde edilmesine yol açmaktadır. Bu yöntem ile isteğe bağlı sigortaya göre;

- Daha **az** prim ödemesi,
- Daha **yüksek** emekli maaşı almak, mümkün olmaktadır.

Prezi

**İsteğe Bağlı Sigorta Primi
Ödeyenler Sağlık
Hizmetlerinden
Faydalanabilir Mi?**

Prezi

İsteğe bağlı sigorta vatandaşlarımıza emeklilik hakkı ile birlikte CSS sistemine dahil etmektedir. İsteğe bağlı sigorta sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı, diğer sigorta koluna bağlı olarak çalışan tüm vatandaşlarımız ile eşittir.

Prezi

***İsteğe Bağlı Sigortalı
Öldüğünde Hak Sahibine
Aylık Bağlanır mı?***

Prezi

En az 5 yıl prim ödedikten sonra hayatını kaybeden isteğe bağlı sigortalların eşi, çocuğu, anne babası gibi hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanır.

Bağlanacak aylık 9.000 gün prim ödemiş kabul edilerek hesaplanır.

Prezi

**İsteğe Bağlı Ssk
Sigortasında Neler
Değişti?**

Prezi

1- Eskiden isteğe bağlı sigortalılar sağlık primi ödeyemiyor ve sağlık yardımlarından yararlanamıyordu yeni düzenleme ile isteğe bağlı sigortalılar da sağlık yardımlarından faydalanmaya başladılar.

© Prezi

2- İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için eskiden Türkiye'de ikamet şartı aranmazken yeni düzenleme ile isteğe bağlı sigortalı olabilmek için Türkiye'de yasal olarak ikamet etmek gerekiyor.

© Prezi

3- Eskiden isteğe bağlı sigortalılar en az asgari ücretin % 20 kadar prim ödemek zorunda iken şimdi bu oran %32'ye çıkmış bulunuyor. Bu %32'lik oranın %20'si Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası primi, %12'si genel sağlık sigortası primi.

© Prezi

4- Artık ayda 30 günden az çalışanlar isteğe bağlı sigortalı olabilecekler. Ayda 10 gün 15 gün çalışan veya part-time çalışan sigortalılar, 30 günden eksik kalan sürelerini isteğe bağlı olarak tamamlayabilecekler.

© Prezi

5- Yeni yasa ile birlikte isteğe bağlı sigortalılar artık Bağ-kur'lu yeni yasadaki adıyla 4/b'li oldu. Bu nedenle 01.Ekim 2008 tarihinden sonraki aylar için ödediğiniz isteğe bağlı sigorta primleri Bağ-kur'lu gibi işlem görecek.

© Prezi

6- İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için geçerli 1080 gün prim ödemiş olma ve Kurumda tescilli olma şartı kaldırıldı. Daha önce sigortalılık tescili bulunmayanlar (ilk defa sigortalı olacaklar) da isteğe bağlı sigortaya başvurabilecek.

7- İsteğe bağlı sigortalılık müracaatı takip eden aybaşından itibaren başıyordu, artık müracaatı takip eden günden başlayacak.

© Prezi